

การบรรยายวิชา MGT 636 ประเด็นปัญหาทางการจัดการ
หลักสูตร Master of Management รุ่น 03 มหาวิทยาลัยศรีปทุม
โดย ดร.บุญเกียรติ โชควัฒนา
วันเสาร์ที่ 22 กันยายน 2550

ดร.บุญเกียรติ เน้นย้ำว่าการบรรยายในวิชานี้ ท่านหวังว่าจะเกิดประโยชน์กับนักศึกษาทุก ๆ คน โดยที่นักศึกษาก็ต้องคิดเองหลาย ๆ ครั้ง และต้องเชื่อว่า มาเรียนแล้วจะได้รับประโยชน์ ไม่ใช่เรียนเพื่อนำไปสอบเท่านั้น แต่ต้องสามารถนำองค์ความรู้ นำวิธีคิด ไปประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดความสุข ความเจริญก้าวหน้า และประสบความสำเร็จ ทั้งในชีวิตส่วนตัว และชีวิตการทำงาน และ**หากเราคิดบ่อยๆ จนเข้าไปในจิตใต้สำนึก**

ดร.บุญเกียรติ ปกติท่านจะใช้**วิธีถามตัวเอง แล้วตอบตัวเอง** ยิ่งในเรื่องหลักคิดแล้ว เราสามารถถามตัวเองแล้วตอบตัวเองได้ แต่บางคนกลับไม่เชื่อว่าเราตอบตัวเองได้ อยากรู้อะไรต้องไปค้นคว้า ไปถามคนอื่น ต้องไปเรียน ทั้ง ๆ ที่เราก็สามารถตอบคำถามตัวเองได้ ซึ่ง ดร.บุญเกียรติ เรียกว่า **"สอนตัวเอง"** และถ้าเราลองพิจารณาการตรัสรู้ของพระพุทธเจ้าแล้ว เราก็จะพบว่า การตรัสรู้ก็เป็นการสอนตัวเองเช่นกัน เราจึงต้องเชื่อว่าเราสอนตัวเองได้ถึงแม้ว่าจะไม่มากเท่าพระพุทธเจ้าก็ตาม

นักศึกษาถามว่า การสอนตัวเอง ก็กับการคิดให้ตัวเองทำดี เหมือนกันหรือไม่ สำหรับ ดร.บุญเกียรติ แล้ว การตั้งใจทำความดี จะเป็นการตั้งใจ เวลาเราไปฟังพระเทศน์ ก็เป็นการตั้งใจให้เราทำดี การตั้งใจนี้ตัวเราเองตั้งใจเราเองก็ได้ แต่เมื่อเราฟังอะไรมาแล้วเกิดคำถาม เราก็สามารถตอบตัวเองได้ ถึงแม้บางครั้งจะไม่ได้คำตอบในทันที แต่นาน ๆ ไปก็จะพบคำตอบได้

นักศึกษาถามว่า การลองผิดลองถูก เป็นการสอนตัวเองหรือไม่ ดร.บุญเกียรติ แนะนำว่า การสอนตัวเอง เราไม่ต้องทดลอง เราเพียงใช้กระบวนการทางความคิดของเรา ว่าอะไรเกิดจากอะไร ทำให้ไม่ถึงเป็นเช่นนี้ ซึ่งคำตอบอาจจะไม่สมบูรณ์ 100% แต่ก็ดีกว่าเราไม่คิดอะไรเลย และยังมีคนส่วนมากเวลาเจออะไรจะพูดว่า "ทำไมไม่รู้" ชอบถามว่า "ทำไม" และจะตอบว่า "ไม่รู้" เสมอ เราต้องเปลี่ยนความคิดว่า "เดี๋ยวจะรู้" แล้วเดี๋ยวเราก็รู้เอง ในการตอบเราต้องพยายามหาคำตอบที่จะทำให้ตัวเราต้องดีขึ้น คำตอบต้องไม่ทำให้เราเองแยกลงไปอีก เมื่อจิตรับเข้าไปแล้วไม่ทำให้จิตของเราแยกลง ซึ่งก็คือการคิดบวกนั่นเอง

"จิต" บางคนยังคิดว่าเป็นสิ่งเดียวกับ "ใจ" ซึ่งคำทั้งสองมีความคล้ายกันมาก ส่วนใหญ่จึงพูดคล่องจ่องกันไปเป็น "จิตใจ"

"จิต" แบ่งเป็น **จิตหยาบ กับจิตวิญญาณ**

อีกคำหนึ่งที่ ดร.บุญเกียรติ อยากรจะเน้นย้ำคือ "สติ" เวลาไปนั่งสมาธิที่วัดก็เพื่อให้ตนเองมีสติตลอดเวลา รู้ว่าทำอะไรตลอดเวลา คนที่มีอารมณ์ โลก โกรธ หลง คนที่เสพยาบ้า เหล่านี้เป็นคนที่ขาดสติ ขาดคุณธรรม ขาดจริยธรรม อย่างกรณีที่มีคนนำปืนมายิงกัน นั่นก็คือคนที่ขาดสติ ยกเว้นในบางกรณีที่บางคนมีสติแต่ก็ยังทำสิ่งที่ไม่ดีได้ เช่น ในกรณีของนายแพทย์วิสุทธิ ที่ทำการฆาตกรรมโดยมีการไตร่ตรองไว้ก่อน

กรณีของนายแพทย์วิสุทธินี้ หากจะวิเคราะห์กันแล้ว น่าจะเกิดจาก

1. ความหลง
2. คิดว่าตนเองฉลาดกว่าคนอื่นมาก ทำแล้วคนอื่นคงจับไม่ได้
3. เป็นคนรู้มาก รู้ว่าหากไม่มีวัตถุประสงค์ ก็จะไม่สามารถทำอะไรตนเองได้

แต่เขาลืมไปว่ายังมีพยานสิ่งแวดล้อม ที่ยังสามารถเอาผิดได้

สิ่งที่คู่กับสติ ก็คือ "สมาธิ" นักศึกษาส่วนใหญ่เคยทำสมาธิมาแล้ว สมาธิ คือการรู้ตัวและจดจ่ออยู่กับจุดใดจุดหนึ่งได้ หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างต่อเนื่องเป็นเวลานาน ๆ คนที่เคยนั่งสมาธิแล้วจะรู้เลยว่าจิตของเราอยู่นิ่งได้ยากมาก มีอารมณ์ มีสิ่งเร้าแทรกเข้ามาตลอดเวลา เวลานั่งเราจึงควร**คิดบวก**กับตัวเราเองว่า **"สมาธิของเราจะดีขึ้นเรื่อย ๆ"** นอกจากนี้การนั่งสมาธิต้องฝึกบ่อย ๆ จึงจะนั่งได้นาน

ดร.บุญเกียรติ เคยไปนั่งวิปัสสนากรรมฐานที่วัดอัมพวัน ซึ่งเข้มข้นมาก มีหลวงพ่อกาเทศนาเพียงครั้งเดียวในวันพระ นอกจากนั้นก็ให้นั่งสมาธิ เดินจงกรมทั้งวัน ตั้งแต่เข้าตอนตี 4 ถึงกลางคืน 3 ทุ่ม และถ้าใครได้เคยอ่านหนังสือประวัติของหลวงพ่ोजรัญญู ลีธมฺโม จะทราบว่าตอนท่านเป็นฆราวาส ท่านทำบาปไว้เยอะมาก จึงต้องใช้กรรม การเป็นพระอารยะ จะรู้ได้หมดว่าภพชาติก่อน ๆ ทำอะไรไว้บ้าง ตอนเป็นเด็กทำอะไรไว้บ้าง เช่น ไปต้มเต่า ไปหักคอไก่ เขามาปรากฏตัวให้เห็นเลย แต่คนธรรมดาจะไม่รู้

ในการไปฝึกนั่งสมาธินั้น อ.ปริญญา ดันสกุล เรียกว่าเทคนิคสมาธิ นอกจากนี้ท่านยังได้พูดถึงธรรมชาติสมาธิ ซึ่งก็คือการมีสติและสมาธิตลอดเวลา โดยไม่ต้องหลับตาในท่านั่ง ต้องทบทวนตัวเองตลอดเวลา บางคนเคยฟังมาว่าตอนผู้หญิงมีประจำเดือนจะหงุดหงิด บางคนฟังมาแล้วก็เป็นไปตามที่ได้ยินมา ซึ่งจริง ๆ เราต้องทบทวนตัวเองด้วยว่าเราต้องหงุดหงิดตามที่เราได้ยินมาหรือไม่ ซึ่งถ้าเข้าใจส่วนนี้แล้วจะสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการทำงานได้ด้วย

การเชื่อ สำหรับ ดร.บุญเกียรติ แล้ว ท่านใช้หลักที่ว่า เชื่อแล้วไม่ทำให้ตัวเองเดือดร้อน หรือทำให้คนอื่นเดือดร้อน ให้เชื่อไว้ก่อน เช่น เชื่อว่าเราจะรับอะไรเข้ามาได้ง่าย ถ้าเชื่อว่ายากเราจะไม่เกิดการเรียนรู้ บางคนมี Mind Set ว่าถ้าไม่มีหลักฐาน ไม่มีข้อมูล ไม่เชื่อไว้ก่อน สำหรับ ดร.บุญเกียรติ จะมี Mind Set ว่า ถ้าความรู้ความคิดนั้นเข้ามาแล้ว ไม่ทำให้ใครเดือดร้อน รับเอามาก่อน จึงทำให้มีความรู้ไหลเข้ามามากมาย ความคิดตรงนี้สำคัญมาก หลายคนอาจเคยได้ยินว่าความรู้มีอยู่ทุกแห่ง แต่บางคนไม่เปิดรับ ก็จะทำให้เราปิดกั้นความรู้ที่จะเข้ามาหาเรา ความรู้ในโลกเรายังมีอีกมาก โดยเฉพาะเรื่องจิตวิญญาณที่ยังพิสูจน์ไม่ได้

ภาวะเศรษฐกิจอย่างในปัจจุบัน ผู้บริหารบางคนเห็นค่าของเงินบาทที่แข็งตัว เห็นปัญหาภาคใต้ เห็นราคาน้ำมันแพง ก็คิดว่าองค์กรของตนต้องแย่ง การคิดเช่นนี้เป็นการคิดลบ ผลประกอบการขององค์กรก็จะแย่งจริง ๆ ตามที่เขาคิดไว้ เมื่อผลประกอบการแย่งผู้บริหารเหล่านี้ก็กลับขึ้นชมตัวเองที่คาดการณ์ได้ถูกต้อง

ในทางกลับกัน หากผู้บริหารเหล่านี้คิดบวก จะต้องคิดว่า "ถึงเศรษฐกิจแย่ง แต่เราก็เจริญก้าวหน้าได้" ผู้ที่คิดบวกเช่นนี้จะเริ่มขยับคิดหาวิธีการต่าง ๆ ขยับทำในสิ่งต่าง ๆ ที่จะทำให้องค์กรเจริญก้าวหน้าจนกระแสน้ำไปได้ ซึ่งทั้งหมดนี้ก็ขึ้นอยู่กับความคิดทั้งสิ้น

มีผู้บริหารท่านหนึ่งสำเร็จระดับมหาบัณฑิต มักจะชอบข้อมูล เมื่อได้ข้อมูลมาว่าเศรษฐกิจในสหรัฐฯ กำลังจะแย่ง ประกอบกับเงินบาทแข็ง ก็ไปสรุปว่าธุรกิจการส่งออกของตนต้องแย่ง ยอดการ Export ขององค์กรของเขาก็ตกลงอย่างต่อเนื่อง แต่ก็มีผู้บริหารอีกท่านหนึ่งในสถานการณ์เดียวกัน แต่คิดกลับกันคือยอดการ Export จะไม่ตก ยอดการ Export ก็ไม่ตกจริง ๆ แต่การที่ไม่ตก ไม่ใช่เขาแค่คิดเฉย ๆ เขาต้องทำอะไรหลาย ๆ อย่าง เช่น ต้องไปหาลูกค้าใหม่เพิ่มขึ้น ให้ความสนใจ ใส่ใจในการติดต่อให้มากขึ้น ฯลฯ ซึ่งจุดที่สำคัญที่สุดก็คือ การคิดบวก

ความคิดจึงเป็นสิ่งที่สำคัญมาก ๆ คิดอะไรก็จะได้อย่างนั้น คิดบวก ก็ได้ผลลัพธ์เป็นบวก คิด

ลบ ก็จะได้ผลลัพธ์เป็นลบ บางคนยิ่งอายุมากก็ยิ่งคิดลบ หากผู้บริหารระดับสูงคิดลบด้วยแล้ว ก็จะได้ผลลัพธ์ที่เป็นลบรุนแรงมากขึ้นตามไปด้วย

มีผู้บริหารท่านหนึ่ง พูดทุกวันว่า "Export ไม่มีกำไร" ผลของความคิดเช่นนี้ ทำให้ลูกค้าที่มาต่อราคา ต่อจนไม่เหลือกำไร เขาต่อเท่าไรก็ให้เขาเท่านั้น ให้จนกำไรหมด เพราะเชื่ออยู่แล้วว่าไม่มีกำไร แล้วก็มาพูดกับตัวเองว่า "Export ไม่มีกำไร"

สำหรับ ดร.บุญเกียรติ ท่านแนะนำให้คิดบวกว่า "Export ต้องมีกำไร" เมื่อเกิดความเชื่อเช่นนี้แล้ว ก็จะมีการกระทำต่าง ๆ มากมาย เช่น ไปหาลูกค้าที่ไม่ต่อแกลงขนาดที่ทำให้ไม่มีกำไร หรือไปหาลูกค้าที่สั่ง Lot เล็ก โดยพัฒนาตัวเราเองให้ผลิต Lot เล็กได้ จนทำให้ Export ส่วนกระแสได้อย่างระเบิดเถิดเทิง

ดร.บุญเกียรติ ยังได้แนะนำวิธีการ Export ในภาวะการเช่นนี้ โดยยกตัวอย่างบริษัท ไทยสิน อากาศ เอ็มปอร์ต เอ็กซ์ปอร์ต จำกัด ที่ต้องปิดกิจการไป เพราะเขามีลูกค้าอยู่เพียง 2 ราย ซึ่งเป็นรายใหญ่ทั้ง 2 ราย จึงกลายเป็นจุดเสี่ยง ลูกค้าเหล่านี้หากเขาเองขายไม่ถึงเป้า เขาก็จะมาลด Order โดยจะเลือกลด Order กับผู้ผลิตในประเทศที่เขาได้กำไรน้อยที่สุดก่อน อย่างไทยเราตอนนี้เงินบาทแข็ง ซึ่งหากเทียบกับประเทศอื่น ๆ ที่ค่าเงินยังดีอยู่ เขาก็คงเลือกที่จะลด Order ในไทยก่อน เพราะได้กำไรน้อยกว่า จนทำให้ต้องปิดกิจการไปในที่สุด

หากบริษัท ไทยสินฯ มีการประเมินความเสี่ยงก็คงไม่เกิดวิกฤติเช่นนี้ แต่ส่วนใหญ่จะไม่ค่อยคิด รู้แต่เวลาเขา Order มาเยอะ ๆ ก็ดี เราจะได้ไม่ต้องไปติดต่อกับลูกค้าหลายรายให้เสียเวลาผลิตก็ผลิตแค่นี้ห่อเดียว แบบก็ไม่ค่อยมาก เอาแต่ความสบายของตน แต่ถ้าเราพิถีพิถันมองเห็นความเสี่ยงว่า ถ้าเขาไม่ Order กับเรา บริษัทต้องแยแ่ ๆ แล้วเราจะหา Order จากบริษัทใหญ่ได้อีกกี่แห่ง แล้วเราต้องหา Order จากบริษัทเล็กก็บริษัท จึงจะสามารถชดเชย 2 บริษัทใหญ่ ๆ ได้

แนวทางที่จะทำให้ไม่เกิดปัญหา มีดังนี้

1. ต้องมีการเตรียมพร้อม: อย่าไปรับ Order จากที่เดียวมากเกินไป และต้องมี Connection กับบริษัทเล็ก ๆ บาง แต่ที่เขาติดต่อยู่มีแค่ 2 บริษัท คืออยากสบาย สบายจนชิน มี Order จำนวนน้อย ๆ จากบริษัทเล็ก ๆ มากก็ไม่สนใจเหมือน "เล็ก ๆ มีด่าไม่ ใหญ่ ๆ มีด่าท่า" เป็นการตั้งเงื่อนไขให้กับตัวเอง ในวงการนี้มีบุคคลแบบนี้เยอะมาก
2. ประเทศต่าง ๆ ที่เขาไปสั่งผลิตสินค้า เขาจะใช้วิธีที่เรียกว่า Shop Around คือจะเลือกสั่งผลิตจากโรงงานในประเทศที่มีราคาถูก ที่ไหนให้ราคาเขาถูกเขาก็เลือกตรงนั้น คู่แข่งของเราตอนนี้มีทั้งอินเดีย เวียดนาม ฯลฯ เราจึงต้องหาจุดเด่นของตัวเองเพื่อมาชดเชยในจุดนี้ คนที่คิดลบ คิดแต่ว่ามองเท่าไรก็ไม่เห็นจุดเด่นตัวเอง คิดแต่ว่าอีกหน่อยเราแยแ่ เราต้องหนีไปทำอย่างอื่น ซึ่งคำว่า "หนี" ก็เป็นลบ ส่วนคนที่คิดบวกจะสามารถหาจุดเด่นของตัวเองเจอ หรือไม่ก็สามารถสร้างจุดเด่นที่เขาต้องพึ่งพาเรา เป็นจุดเด่นที่จะไปหาจากที่อื่นไม่ได้ เช่น ทรัพยากรธรรมชาติบางอย่าง วัฒนธรรมบางอย่าง Technology บางอย่าง ที่ประเทศอื่น ๆ เลียนแบบได้ยาก รวมถึงการพัฒนาความสามารถพิเศษของตัวเองด้วย
3. เวลาซื้อวัตถุดิบ ให้ Import วัตถุดิบโดยใช้สกุลเงินเดียวกันกับสกุลเงินที่เราจะส่งออก ซึ่งจะไม่กระทบกับค่าเงินบาทที่แข็งตัว
4. ต้องรีบติดต่อเพิ่มจำนวนลูกค้าให้มากขึ้น ลูกค้านั้นมีหลากหลายมาก มีทั้งที่เราเรียกราคาได้สูง ขึ้น ซึ่งจะทำให้เรามีกำไรมากขึ้น เช่น สินค้าที่มี Image ดี จะมีราคาจำหน่ายสูง แต่ต้นทุนไม่

จำเป็นต้องสูงตามไปด้วย หรือเราอาจหาวัตถุดิบที่มีคุณภาพเท่าเดิมแต่ราคาถูกลงก็ได้

เวลาทำอะไรก็แล้วแต่ เราอย่าทำเพียงอย่างเดียว เราสามารถทำได้หลาย ๆ อย่างพร้อมกัน ซึ่ง ดร.บุญเกียรติ จะเรียกกลยุทธ์นี้ว่า “Three Prong Strategy” เพราะสามง่ามแทงทีเดียว 3 รูเลย

Prong 1 หายอดขายให้สูงขึ้น

Prong 2 ลดต้นทุน คือซื้อวัตถุดิบในราคาที่ถูกลง โดยมีคุณภาพเท่าเดิม ต้องมีความเชื่อในเรื่องการเจรจาต่อรอง ไม่ใช่ไปขอเขาลดราคา พอเขาบอกว่าไม่ได้ ก็บอกว่าไม่ได้ตามเขา ถือว่าได้ทำหน้าที่แล้ว ซึ่งถือว่ายังไม่ใช่การเจรจาต่อรอง การลดราคาวัตถุดิบเราต้อง

- ขยันหาแหล่งใหม่ ๆ ให้ได้ราคาถูกลง
- พิจารณาว่าคุณภาพของวัตถุดิบของเราดีเกินความจำเป็นหรือไม่ อย่าทำให้สิ่งที่ดีแต่ลูกค้าไม่เห็นคุณค่า หรือไม่มีความสำคัญ หรือ Over Spec ซึ่ง ดร.บุญเกียรติ เรียกว่าใส่ไข่พิเศษ หรือ Spec. เทวดา)

Prong 3 ลดค่าใช้จ่ายของหน่วยงาน หรือองค์กร ที่ไม่จำเป็น โดยใช้ทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียง หากเกินความจำเป็นก็ต้องลด

5. ต้องไปทำความรู้จักลูกค้าของลูกค้านี้หรือก็คือผู้บริโภคของลูกค้าของเรา เพื่อให้เราสามารถนำเสนอสินค้าที่โดนใจ ผู้บริโภคได้ ต้องมีการทำการวิจัย ทำ Survey ไม่ใช่คิดแต่ว่าไม่ใช่หน้าที่ของเรา

ซึ่งทั้งหมดนี้ก็ขึ้นอยู่กับความคิดบวก-ลบของผู้บริหารเป็นสำคัญ คนที่คิดบวกก็จะสามารถหาวิธีการต่าง ๆ ที่จะทำให้ตัวเองประสบความสำเร็จได้ ส่วนคนคิดลบก็จะได้แต่รอให้ทุกอย่างเกิดไปตามยถากรรม

ธุรกิจต้องเจริญก้าวหน้า ต้องเติบโต จึงต้องมีการเพิ่มยอดขายทุกปี เพราะค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เพิ่มขึ้น เงินเพื่อ มีอัตราที่สูงขึ้นทุกปี เงินเดือนของพนักงานก็ต้องเพิ่มขึ้นทุกปี ธุรกิจที่รักความก้าวหน้าต้องการเจริญเติบโต จึงต้องมียอดขายเพิ่มขึ้นทุกปี ธุรกิจจึงต้องกระตุ้นให้ผู้บริโภคเกิดความต้องการอยู่ตลอดเวลา เช่น สร้างแพคเกจใหม่ ๆ ให้ผู้บริโภค เพื่อให้ธุรกิจเกิดความเจริญเติบโต

ยิ่งในภาวะเศรษฐกิจไม่ดี ตลาดไม่โต ธุรกิจที่สามารถสร้างกระแสได้ก็จะมีกำไรเจริญเติบโต ส่วนธุรกิจที่อยู่เฉย ๆ ไม่ทำอะไร หรือทำอะไรนิด ๆ หน่อย ๆ ธุรกิจก็จะหดตัว คนต้องขยันทำ ถึงจะทำผิดทำถูก ก็ยังมีโอกาสดีกว่าคนที่ไม่ทำอะไรเลย

ดร.บุญเกียรติ ยังแนะนำถึงการปฏิบัติตนในช่วงวิกฤติว่า เมื่อเกิดวิกฤติหากจำเป็นจริง ๆ ผู้บริหารระดับสูงจะต้องลดเงินเดือนตัวเองมากกว่าพนักงานระดับล่าง เพราะเงินเดือนระดับสูงถึงลดมากกว่าก็ยังครอบคลุมปัจจัยสี่ไม่ทำให้เดือดร้อน แต่หากลดเงินเดือนพนักงานระดับล่างในอัตราเดียวกันแม้แต่ปัจจัยสี่ก็จะเริ่มไม่ครอบคลุม พนักงานระดับล่างจะได้รับความเดือดร้อน

ในช่วงวิกฤติปี 2540 บริษัทในเครือสหพัฒน์ไม่มีนโยบายปลดคนงาน เราใช้วิธีลดเงินเดือนดังที่กล่าวไปแล้ว เพื่อให้ทุกคนยังสามารถอยู่ได้ เพราะหากปลดคนงานไปในช่วงวิกฤติ คนที่ถูกปลดคนงานใหม่ได้ยาก ทุกคนอยู่ด้วยกันแบบครอบครัวก็ดีกว่าก่อนเกลือกินดีกว่า ซึ่งทำให้เราอยู่ด้วยกันต่อไปได้

อย่างในช่วงศึก World Trade โดนเครื่องบินชน ไม่กี่วันหลังจากนั้นสายการบินของอเมริกาก็ประกาศปลดคนงานทันที โดยให้เหตุผลว่าคนคงเดินทางโดยใช้สายการบินของอเมริกันน้อยลง ซึ่งเป็นการแสดงทัศนคติให้เห็นว่าเขาสนใจแต่ตัวเอง ไม่สนใจคนอื่นเลย คิดว่าตนเองจะไปไม่รอดก็ปลด

คนงานเลย

การคิด กับการนึก อ.ปริญญา ต้นสกุล ได้แยกแยะไว้ ซึ่ง ดร.บุญเกียรติ ได้สรุปพอสังเขปไว้ ดังนี้

การนึก คือนึกถึงเรื่องราวที่เกิดขึ้นในอดีต

การคิด คือคิดถึงเรื่องราวในอนาคต คิดถึงเรื่องราวข้างหน้า โดยใช้สติปัญญาและมีเป้าหมาย คนส่วนใหญ่ไม่รู้ตัวว่าตัวเองกำลังนึกหรือคิด การที่คิดว่าจะไปเที่ยวที่ไหนก็คือการคิด แม้แต่เวลาทุกเช้าคิดว่าจะไปเอาเงินจากที่ไหน ก็อาจเป็นการคิดได้ หากเป็นการคิดว่าจะไปเอาเงินมาได้ อย่างไรก็ตาม แต่ถ้าเมื่อวานไปขอแม่มา วันนั้นก็คิดจะไปขอเงินแม่อีก อย่างนี้ที่จริงคือการนึก

การคิด คือต้องคิดไปข้างหน้าคิดในสิ่งที่ยังไม่เกิด อะไรที่เคยผ่านมาในอดีตคือการนึก อันนี้เป็นมาตรฐานที่ อ.ปริญญา ให้ไว้

การคิดไปข้างหน้า เกิดจาก Who, What, When, Where, Why, How (5W 1H) คนที่จะใช้ 5W 1H คือคนที่กำลังคิด แต่ถ้ามีแค่ Where, Who เฉย ๆ แสดงว่ากำลังนึก การคิดจะต้องใช้ 5W 1H ถ้ามแล้วตอบ สำหรับ ดร.บุญเกียรติ จะมีอีกสองตัว ซึ่งเขียนไว้ในหนังสือ กลยุทธ์การคิดแบบ CEO คือมี How much, How many เพิ่มขึ้นมาอีกด้วย

ดังนั้นคนที่ทำงานแบบนี้ ก็จะไม่ทำอะไรใหม่ คือเคยทำอะไรก็ทำอย่างนั้นไปตลอด แต่ถ้าใครต้องการความเจริญก้าวหน้า จึงต้องคิด เมื่อคิดอะไรใหม่ ๆ ได้ ถึงจะทำอะไรใหม่ ๆ ได้ บางที่ไม่ต้องใหม่ถอดด้าม แค่มีมุมมองใหม่ ๆ หลักการใหม่ ๆ ก็คือว่าเป็นการคิดทำอะไรใหม่ ๆ แล้ว แต่บางคนมีมุมมอง มีวิธีการเหมือนเดิมทุกประการ นั่นคือการนึก

การนึก เราไม่ต้องใช้สติปัญญาใด ๆ แค่จำประสบการณ์ในอดีตได้ก็พอ แต่การคิดจะต้องใช้สติปัญญา คือต้องใช้จิตควบคู่กับสมอง ต้องมีการฝึกฝน หากเราไม่ใช้สมองก็จะเกิดอาการสมองฝ่อ ซึ่ง อ.ปริญญา ได้กล่าวไว้ว่า หากมนุษย์เราไม่ได้ใช้สมอง ในทุก 9 ปี เซลล์สมองจะเสื่อมไปประมาณ 10% คนเราจึงต้องฝึกใช้สติปัญญา เซลล์สมองจะได้พัฒนา บางคนบอกว่าโตแล้วสมองไม่พัฒนาจริง ๆ แล้วถ้าได้ใช้สมองบ่อย ๆ เซลล์สมองจะขยายเพิ่มขึ้นได้ แต่ถ้าไม่ใช้เซลล์ก็จะไม่ขยาย เหมือนกับนักกีฬา ถ้าออกกำลังกายส่วนใดบ่อย ๆ ส่วนนั้นกล้ามเนื้อจะขึ้น แต่ส่วนที่ไม่ได้ออกกำลังกาย กล้ามเนื้อจะไม่ขึ้น แม้แต่ คนที่ยกน้ำหนักบ่อย ๆ ยกน้ำหนักทำนี้ กล้ามเนื้อส่วนนี้ดี เปลี่ยนท่านิดเดียวกลับยกไม่ขึ้น เพราะกล้ามเนื้อส่วนที่ห่างกันนิดเดียวไม่เคยได้ออกกำลัง ก็เหมือนกับสมองเราถ้าไม่ใช้มันก็จะเสื่อม และเราก็คิดไม่เป็น เพราะไม่เคยฝึกคิด

นักศึกษากลุ่มถึงเทคนิคการวิ่งของ ดร.บุญเกียรติ ที่ทำให้เขาไม่เจ็บ ซึ่ง ดร.บุญเกียรติ เคยพูดถึงว่า ท่านได้สั่งจิตไว้ว่า วิ่งอย่างไรเขาก็จะไม่เสีย จึงทำให้ท่านคิดเทคนิคการวิ่งซึ่งได้เขียนเอาไว้ในหนังสือ MOP ดังนี้

1. อย่าวิ่งทุกวันให้หัวเขาได้รับการซ่อมแซมโดยธรรมชาติ
2. หากมีสัญญาณแม้แต่นิดเดียวว่าจะเจ็บ ให้หยุดวิ่งทันที
3. วิ่งใน Speed ไม่เท่ากัน เริ่มจากช้า แล้วค่อย ๆ เร็วขึ้น เวลาจะเลิกก็ให้วิ่งช้าลงจนเป็นการเดิน
4. เวลาวิ่งให้เท้าลงบนพื้นให้เนียร์ที่สุด อย่ากระแทก ให้ยกเท้าห่างจากพื้นให้น้อยที่สุด วิ่งจนมีมวลเหมือนเดิน
5. ในความเร็วที่เท่ากัน ให้ก้าวยาว ก้าวสั้น สลับกันบ้าง เพราะองศาของเข่าที่รับแรงกระแทกจะ

เปลี่ยนไปด้วย

อ.ปริญญา ต้นสกุล เคยพูดไว้ว่า ถ้าเราจดจ่อกับอะไร หรือกลัวอะไร เราก็จะเจอสิ่งนั้นตลอด เช่น คนที่กลัวผี ก็จะมีโอกาสเจอผีสูงกว่าคนที่ไม่กลัวผี เพราะคนที่กลัวได้ลดตนเองให้ต่ำกว่าผี ผีจึงมีอำนาจเหนือคน ๆ นั้น ก็เหมือนกับลูกน้องที่กลัวเจ้านาย เจ้านายก็จะมีอำนาจเหนือลูกน้องคนนั้น ลูกน้องส่วนใหญ่ที่กลัวเจ้านาย กลัวเจ้านายไม่ขึ้นเงินเดือน กลัวเจ้านายไล่ออก เป็นความคิดเชิงลบทั้งนั้น แต่ถ้าสามารถเปลี่ยนเป็นคิดบวก เช่น เจ้านายรักเรา เจ้านายไม่มีทางไล่เราออก เพราะเราทำดีจนนายเกือหนุนเราอยู่ตลอด เราคิดบวกบ่อย ๆ โอกาสที่เจ้านายจะรักเราก็จะมีมากขึ้น

เมื่อเราคิดบวกได้ ความรู้ต่าง ๆ ก็จะหลั่งไหลเข้ามาเอง เพราะเราจะสามารถสอนตัวเอง ตั้งคำถามแล้วหาคำตอบด้วยตัวเองได้ ส่วนคนที่คิดลบก็มักจะไปถามคนอื่น ได้คำตอบมาไม่นานก็ลืมต้องถามใหม่อีก ถามแล้วถามอีกจนเคยชิน

มีนักศึกษาถามถึงการเล่นกีฬา บางครั้งตัวนักกีฬาเองกับ Coach มีความคิดเห็นที่ไม่ตรงกัน มีการขัดแย้งกัน

ดร.บุญเกียรติ แนะนำให้คิดบวก หากลองพิจารณาดูจะเห็นว่าสิ่งนี้เป็นเรื่องปกติ Coach จะมองในมุมมองของเขา ส่วนนักกีฬาก็จะมองในมุมมองของนักกีฬา บางอย่างเราคิดว่าถูกแล้ว แต่ Coach คิดว่าไม่ถูก ซึ่งก็เป็นเรื่องธรรมชาติที่มุมมองของแต่ละคนจะมีความแตกต่างกัน และเราก็สามารถอยู่กับความแตกต่างนี้ได้อย่างสวยงาม คือคิดบวกว่า ความแตกต่าง หรือความขัดแย้งนี้ เป็นเรื่องปกติ เราอยู่กับมันได้สบาย ๆ ผู้ชมต้องการอะไร Coach ต้องการอะไร เราสามารถผสมผสานกลมกลืนกันได้สบาย ๆ

แต่ถ้าเมื่อใด Coach มาชี้นำเรา ถ้าเรารู้สึกว่า Coach ยุ่ง เกิดอารมณ์ทางด้านลบ นั่นคือเราคิดลบ ซึ่งจะนำผลลัพธ์ทางด้านลบมาสู่ตัวเราเอง

ดังนั้นให้เราสังจิดว่า คนแต่ละคนมีความคิดไม่เหมือนกันนั่นเป็นเรื่องธรรมดา แต่เราสามารถผสมผสานความคิดให้กลมกลืนกันได้ นี่คือการบอกกับจิตของเราว่าเราสามารถผสมผสานเรื่องเหล่านี้ได้ ต้องคิดว่าตัวเราเองจะชนะ ไม่ว่า Coach จะสั่งอะไรตัวเราเองก็จะชนะ ซึ่งจะทำให้เราประสบความสำเร็จได้ในที่สุด

ในบาง Match การแข่งขัน เราจะเจอคู่แข่งที่เก่งกว่าเรา บางคนคิดลบก็จะคิดว่า อย่่างไรก็แพ้ ถึงทำให้เต็มที่อย่างไรก็สู้ไม่ได้ ซึ่งหากเราคิดบวก มองในมุมที่กลับกัน คิดว่าถึงเขาจะเก่งกว่าเรา แต่เราก็คชนะเขาได้

นักศึกษาคนหนึ่ง ซึ่งเป็นนักกีฬาเทเบิลเทนนิสเวลาลงแข่งขัน ถ้าคิดว่าจะชนะกลับแพ้ จะเครียดก่อนจะลงแข่ง จะรู้สึกเกร็ง ปวดท้อง พอแข่งเสร็จต้องวิ่งเข้าห้องน้ำทุกครั้ง

ดร.บุญเกียรติ แนะนำว่า เขาได้สร้างจิตขึ้นมาอย่างหนึ่ง เหมือนกับบางคนที่ต้องขึ้นไปพูดบนเวที ถึงจะเก่งแค่ไหน ยิ่งใหญ่เท่าใด ก็ยังมีความกลัวอยู่ในจิตของเขา บางคนต้องแอบไปหลังเวที ต้มเหล้าเบ๊กหนึ่งจึงจะพูดได้ สร้างสิ่งนี้เป็นนิสัย เป็นจิตไม่เต็มพูดไม่ได้ สมัยก่อน ดร.บุญเกียรติเอง ซึ่งตอนนั้นยังคิดบวกไม่พอเพียง เวลาจะออกโทรทัศน์ ต้องมีเวลาให้นอนตื่นหนึ่งจึงจะพูดได้ แต่เนื่องจากงานยุ่งมากจนไม่มีเวลาพักผ่อนก่อนขึ้นเวที จึงต้องสังจิดตัวเองว่า จะได้นอนพักหรือไม่ได้นอนพักก็พูดได้ดี พอสังจิดเช่นนี้ก็พูดได้ดีโดยไม่ต้องนอนพักก่อน นอกจากนี้เวลาไปพูด บางครั้งท่าน

ไม่ทราบหัวข้อที่จะไปพูดด้วยซ้ำ ไปถึงเวทีจึงไปถามผู้จัดว่าจะให้พูดเรื่องอะไร หรือบางครั้งก็เป็นคำถามสด ๆ ซึ่งท่านไม่เคยคิดเตรียมมาก่อน แต่ท่านก็สามารถพูดได้ ตอบคำถามได้ทุกครั้ง เพราะท่านสังเกตเห็นว่า เตรียมตัวหรือไม่เตรียมตัวก็พูดได้ดีทั้งนั้น

สำหรับนักกีฬาผู้นี้ด้วยความกลัวแพ้ จึงได้สร้างเงื่อนไข สร้างจริตเหล่านี้ขึ้นมา เราจึงต้องปรับความคิดให้คิดบวกอยู่เสมอ คิดบวกให้มากพอ คิดว่าเราจะชนะ ถึงแม้แข่งเสร็จแล้วเราแพ้ ก็ให้คิดว่า "ไม่มีการแข่งขันอะไรที่จะชนะอย่างเดียว มีชนะก็มีแพ้ได้ ไม่มีอะไร 100% แต่ขอให้เราชนะมากกว่าก็แล้วกัน และให้เชื่อว่าการคิดบวกทำให้เราชนะมากขึ้น การคิดลบทำให้เราชนะน้อยลง ดังนั้นถ้าเราคิดบวกบ่อย ๆ เราก็จะชนะมากขึ้น

บางคนบอกว่า คิดบวกบ่อย ๆ จะทำให้โดนเขาหลอก การคิดบวกไม่ได้หมายความว่าต้องมองทุกคนดีทั้งหมด เราสามารถรับรู้ได้ว่าคนไหนดี คนไหนไม่ดี ไม่ใช่มีคนร้ายเข้ามาในบ้านเรา ก็ยังให้เราบอกว่า คนนี้ไม่ใช่ผู้ร้าย เขาไม่ได้มาขโมยของเรา เขาไม่ได้มาฆ่าเรา ไม่ต้องคิดบวกขนาดนั้น เรายังรับรู้ว่าเขาเป็นผู้ร้ายได้ คิดบวกไม่ได้หมายความว่าให้เห็นผู้ร้ายเป็นคนดี เรายังเห็นเขาเป็นผู้ร้ายได้ จิตของเรายังรับรู้ว่าเป็นผู้ร้ายได้ แต่การคิดบวกในกรณี จะต้องคิดว่า ผู้ร้ายคนนั้นทำอะไรเราไม่ได้ หรือผู้ร้ายคนนั้นขโมยของ ๆ เราไปไม่ได้ เพราะพลังจิตของเราสูงกว่าเขา อย่างที่ ดร.บุญเกียรติ เคยพูดไว้ว่า ถ้าเรากลัวอะไรก็เท่ากับเรายอมให้สิ่งนั้นมีอำนาจเหนือเรา เหมือนกับคำที่ว่า "ยิ่งกลัว ก็ยิ่งเจอ" ถ้าบอกว่าเราเป็นผู้หญิงตัวคนเดียว เขาจะบีบก็ตาย จะคลายก็รอด บางคนใช้ความกลัวเป็นที่ตั้ง กลัวขโมยเข้าบ้าน ขโมยก็เข้าบ้านจริง ๆ บางคนบอกกลัวเขาจะปล้ำ เขาก็ปล้ำจริง ๆ เราจึงต้องไม่กลัวเพื่อไม่ให้เขามีอำนาจเหนือเรา และถ้าเราเชื่อในพลังจิตได้สำนึกของเรา บางทีขโมยก็อาจจะสะดุดขาตัวเองหกล้มวิ่งหนีกลับไปก็ได้

อ.ปริญญา ต้นสกุล พูดไว้ว่า คนที่กลัวผี ให้เราตั้งใจสร้างมโนภาพเหมือนมีรังสีปกป้องตัวเราอยู่ สร้าง Imagination การคิดบวกเป็นการสร้าง Imagination สร้างภาพให้เรา มีรังสีปกป้องเรา แต่ ดร.บุญเกียรติ ใช้วิธีที่ง่ายกว่านั้น ท่านบอกว่าจิตใต้สำนึกของท่านมีพลังสูงมาก จิตใต้สำนึกไม่หลับ ปกป้องเราตลอดเวลา ฉะนั้นไม่มีใครมาทำร้ายเราได้ แต่ถ้าเมื่อใดเราเกิดความกลัว กลัวผีหลอก กลัวคนมาทำร้ายเรา พลังจิตใต้สำนึกจะหายไป คำว่ากลัวทำให้จิตใต้สำนึกเราสับสนทำให้เราประสบในสิ่งที่เรากลัว จะเชื่อเชิญสิ่งที่เรากลัวมาหาเรา ฉะนั้นเราจึงต้องบอกจิตใต้สำนึกในแง่บวก ให้มีพลังดูแลเรา และในระบบจิตของ อ.ปริญญา จิตใต้สำนึกก็ดูแลจิตสำนึกจริง ๆ จิตใต้สำนึกจะห่อหุ้มจิตเรามากที่หนึ่ง จิตใต้สำนึกจะเก็บรายละเอียดในอดีตชาติของเราทั้งหมด สำหรับวิทยาศาสตร์ทางด้านจิตสมัยใหม่ก็บอกว่า จิตใต้สำนึกของเราเก็บข้อมูลในอดีตชาติมาตลอด คำว่า "ถอยจิต" ของนักจิตศาสตร์สมัยใหม่ ก็คือถอยจิตใต้สำนึกนั่นเอง

ดร.บุญเกียรติ เวลาที่ฝัน หากเป็นฝันร้าย เมื่อก่อนจะตกใจ จิตก็จะไม่สงบ แต่เดี๋ยวนี้เปลี่ยนใหม่ พอฝันเรื่องน่ากลัว ๆ จิตมันบอกว่าเป็นฝันไม่ใช่ของจริง คือพอถึงจุดหนึ่งสติเราอยู่ได้แม้แต่เวลาที่เราหลับ แต่ถ้าเรากลัวตอนหลับเราจะไม่มีสติ แต่ถ้าเราบอกว่าหลับก็ยังมีสติ ฝันเรื่องน่ากลัว ๆ ฝันบอกว่านี้ฝัน ให้เราฝึกบ่อย ๆ แล้วเราจะทำได้

เรื่องฝันนี้ ดร.บุญเกียรติ สังเกตตัวเองเป็นประจำ และถามตัวเองเป็นประจำ และตอบตัวเองเป็นประจำ ทำไมเราเป็นอย่างนี้ ตื่นขึ้นมาตกใจมาก เดี่ยวนี้ไม่ตกใจว่าฝัน ถึงแม้อยู่ในฝันก็ยังคงรู้ว่าฝันอยู่

ที่อยากเน้นย้ำให้เข้าใจคือ คิด กับ นึก ซึ่งมีนักศึกษาคณะหนึ่งได้บอกว่าคิดคือ คิดไปข้างหน้า

คิดที่จะสร้างสิ่งใหม่ ๆ สร้างอะไรที่เราไม่เคยทำมาก่อน ไม่เคยคิดมาก่อน จึงต้องใช้ความคิด ใช้สติ ปัญญา แต่สิ่งที่ไหนที่คิดมาแล้ว ทำแล้วก็ทำอีก นั่นคือนึก พวกนี้ไม่ค่อยมีอะไรใหม่ ๆ ใช้ความจำ ใช้ประสบการณ์อย่างเดียว

สำหรับ ดร.บุญเกียรติ เองท่านได้มาแยกแยะและพบว่า เป็นคนที่ฝึกคิดมาโดยตลอดรู้ว่าคิด กับนึกต่างกันอย่างไร คนที่เริ่มเข้าใจตรงนี้จะมี Creativity ความคิดสร้างสรรค์ จะมีสูงมาก การนึกไม่ต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์ แต่ถ้าคิดนั้นจะสร้างสรรค์ให้เกิดขึ้นมาด้วยตัวเอง

การที่เราสอนตัวเองนั้นเราไม่ต้องใช้ข้อมูล เพราะว่าเรามีข้อมูล มีคำตอบอยู่แล้วตั้งแต่อดีตชาติ มีข้อมูลเยอะแยะ อยู่ในจิตใต้สำนึก แต่บางคนพอไปเรียนระดับมหาวิทยาลัย ที่สอนให้เชื่อข้อมูล ถ้าอันไหนไม่มีข้อมูลก็ไม่ยอมเชื่อ ไม่ยอมคิด ก็จะติดอยู่กับข้อมูล ฉะนั้นสิ่งที่เราสะสมมาเป็นพันชาติ หมื่นชาติ ก็ไม่สามารถนำเอาปัญญาญาณเหล่านี้มาใช้ได้

ปัญญาญาณ คือ ความรู้ที่ได้สะสมมาตั้งแต่ในอดีตชาติ เป็นสิ่งที่เรารู้มาก่อนจากอดีตชาติ ความรู้เหล่านี้จะออกมาในรูปของปัญญาญาณ ภาษาอังกฤษเรียกว่า Intuition ปัญญาญาณนี้มีกันทุกคน แต่ใครจะมีมากมีน้อย ขึ้นอยู่กับการศึกษา สิ่งแวดล้อม Internet ทำให้เราเชื่อข้อมูล ไม่มีข้อมูลถือว่าเชื่อไม่ได้ ทำให้เราปิดกั้นปัญญาญาณของตน

อย่างคนที่สำเร็จมหาวิทยาลัย ที่เชื่อข้อมูลอย่างมหาศาล เห็นผู้ร้ายเดินเข้ามา ถือปืนมาด้วย ก็จะคิดว่า เรายังไม่มีข้อมูลเลยว่าเขาเป็นผู้ร้าย เรายังไม่รู้ประวัติเขาเลย ว่าใช่คนร้าย เขาถือปืนมาเขาอาจจะไม่ได้มาทำร้ายเราก็ได้ ต้องลองดูก่อนว่าเป็นปืนจริง การต้องการข้อมูลจะทำให้การตัดสินใจหายไป ต้องรอไปหาข้อมูล บางครั้งก็ได้ข้อมูลผิด นี่คือคนที่เอาข้อมูลมาเป็นจุดอ่อน ทำให้ไม่เชื่อในปัญญาญาณของตน ซึ่งมีประสบการณ์สะสมมาตั้งแต่อดีตชาติ ไม่ได้เอามาเป็นประโยชน์

ดร.บุญเกียรติ ไม่ได้บอกว่าห้ามเชื่อข้อมูล แต่ฟังหูไว้หู อย่าเชื่อ 100% อาจเป็นข้อมูลขยะก็ได้ การไปวิจัยผู้บริโภค เรารู้ได้อย่างไรว่าเราถามแล้วผู้บริโภคจะตอบตรงตามความเป็นจริง สมมุติสินค้าตัวนี้ผู้บริโภคไม่ซื้อเพราะอะไร ในใจอาจบอกแกลงไป แต่เขาไม่พูดประเด็นนั้น บอกเสียงไปว่ามันไม่สวย ข้อมูลนี้ก็จะไม่ตรง สำหรับเราเองเมื่อได้ข้อมูลมา เราก็ต้องมาถอดรหัส มาแปลงว่าที่เขาบอกว่าไม่สวยนั้น จริง ๆ คือแกลงไป ไม่ได้บอกว่าต่อไปนี้ห้ามเชื่อข้อมูล แต่ขอให้มึนดลยพินิจของคนที่เกิดมาหลายร้อย หลายหมื่นชาติ เราต้องเชื่อว่าประสบการณ์สิ่งที่เราเก็บมาในอดีตชาติมีนัย ที่แนะนำให้เชื่อตัวเองคือ อย่าเชื่อแต่ข้อมูล เชื่อตัวเองบ้าง ซึ่งเหมือนกับความมั่นใจในตัวเอง สอนตัวเองได้ ก็คือเราเชื่อตัวเอง เชื่อจิตของเราเอง

ดร.บุญเกียรติ จะย้ำในส่วนนี้บ่อย ๆ เพราะผู้ที่สำเร็จมหาวิทยาลัยมาจะถูกหล่อหลอมให้เชื่อข้อมูลอย่างมาก ๆ ข้อมูลเป็นเรื่องของทางโลก แต่ความรู้ที่เรามีเป็นเรื่องทางธรรม เป็นเรื่องทางจิตวิญญาณ ซึ่งถ้าเราเอามาผสมผสานกันอย่างพอเหมาะ ก็เป็นประโยชน์ต่อตัวเราเองได้

สภาพจิตใจของไทยเรา บางสภาพจิตใจก็ทำให้จิตใต้สำนึกสนับสนุนเราไปในทางที่ผิด เพราะจิตใต้สำนึกไม่รู้ผิดรู้ถูก เช่นसानวนที่ว่า "ข้า ๆ ได้พราเล่เมงาม" ทำให้เราทำอะไรซ้ำหมด คนไทยมีสภาพจิตใจนี้ทำให้คนไทยทำอะไรซ้ำหมดเลย โดยเหตุผลที่ว่าทำอะไรซ้ำ ๆ จะได้ไม่ผิดพลาด แต่จิตใต้สำนึกไม่รู้ผิดรู้ถูก ไม่รู้อันไหนควรเป็นอันไหน บอกซ้ำ ๆ บ่อย ๆ เราก็ซ้ำ เหมือนกับคำพูดอีกคำหนึ่ง "เดียว" คนที่ชอบพูดเดียวจะไม่ค่อยทำอะไร งานการไม่เป็นอันเสร็จ ควรเปลี่ยน Mind Set ใหม่ "จัดการเดี๋ยวนี้" ไม่ใช่เดี๋ยวก่อนนะ แต่บางคน "เดียว" ตลอด มึงงานก็เดียว ไม่มีก็เดียว ทำตามที่บอกทันทีไม่ได้ มันเป็นจริง ของคนคือต้องเดียว ให้เราลองทบทวนดู